

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI
TOSHKENT DAVLAT O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

O'ZBEK TILI VA UNI O'QITISH METODIKASI KAFEDRASI

O'QUV DASTURLARINI YARATISH METODIKASI
fani bo'yicha

SILLABUS

Billim sohasi: 100000 – Ta'lim

Ta'lim sohasi: 110000 – Ta'lim

Ta'lim yo'nalishi: 70110701 – O'zbek tili va adabiyoti

Ta'lim shakli: kunduzgi

Toshkent – 2025

Fan/modul kodi	Fan/modul turi	Ta'lim tili	Ishlab chiqilgan o'quv yili					
O'DTM 206	tanlov	o'zbek	2025/2026					
Har bir semestrdagi fan/modulning nomi	Semestr Kreditlar	Haftalik dars soatlari	O'quv mashg'ulotlari (soat)				Mustaqil ta'lim	Jami yuklama (soat)
			Jami:	ma'ruza	seminar	laboratori		
O'quv dasturlarini yaratish metodikasi	2	6	90	30	0	60	0	180
Jami:	6	6	90	30	0	60	0	180

Fan maqsadi (FM)	
FM 1	Fanni o'qitishdan maqsad – uzluksiz ta'limdagi o'quv dasturlarining tarixiy, ijtimoiy, falsafiy va psixologik asoslarini o'rganish, uning tanqidiy tahlili asosida yangi o'quv dasturlarini joriy etishdan iborat. Kurs, shuningdek, magistrantlarni namunali o'quv dasturlarini yaratishga, uni amaliyotda qo'llay olish ko'nikmalarini rivojlantirishga, mavjud nazariy qarashlarga asoslanib ta'lim jarayonining eng muhim qismi bo'lgan samarali o'quv dasturlarining ilg'or strategiyalarini ishlab chiqishga tayyorlaydi.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	O'zbek tilini o'qitish metodikasi
2.	Davlat tilida ish yuritish

Ta'lim natijalari (TN)	
Fanni o'zlashtirish natijasida magistrant:	
• mazkur o'quv predmetining nazariy asoslarini; o'quv dasturlarining mazmun va mohiyatini chuqur tahlil qila olish, uni yaratish va takomillashtirishga oid bilimga ;	
• amaldagi o'quv rejalari va ularga oid muammolarni tanqidiy o'rgangan holda zamonaviy yondashuvlar asosida o'quv dasturlarining xalqaro standartlarini yaratish va uni amaliyotga qo'llay olish ko'nikmasiga ;	
• akademik talablarga muvofiq ta'lim ehtiyojlarini aniqlash va rivojlantirish, milliy ta'limni takomillashtirishga xizmat qiladigan o'quv dasturlar yaratish malakasiga ;	
• oliy filologik ta'limning ilmiy-nazariy hamda metodologik asoslarini, milliy va jahon oliy filologik ta'limiga xos umumiy va xususiy jihatlarni, o'quv dasturlarining mazmun va mohiyatini chuqur tahlil qila olish, uni yaratish va takomillashtirish; OTMning o'z tili va adabiyot fanlari yo'nalishidagi o'quv rejalari, o'quv dasturlarini tanqidiy o'rgangan holda zamonaviy yondashuvlar asosida jahon standartlariga mos dasturlar yaratish va uni amaliyotga qo'llay olish; milliy va jahon akademik talablarga muvofiq oliy filologik ta'lim ehtiyojlarini aniqlash davlat iqtisodi, jamiyat rivoji va oliy filologik ta'lim sifatini yuksaltirishga xizmat qiladigan o'qitish va o'quv rejalari hamda	

o'quv dasturlarini yaratish kasbiy kompetensiyalariga ega bo'ladi.

Talabalarining kreditlarni olish tartibi	
O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 31-dekabrda 824-sonli qarori bilan tasdiqlangan "OTMlarda o'quv jarayoniga kredit-modul tizimini joriy etish tartibi to'g'risida"gi nizomga asosan O'quv dasturlarini yaratish metodikasi fanidan 2-semestrdan 180 soat o'quv yuklamasini o'zlashtirgan, fan dasturi (silabus)da belgilangan baholash tartibiga ko'ra ijobiy baholanib, kasbiy kompetensiyalarini yetarli darajada egallagan magistrantga 2-semestrdan 6 kredit beriladi.	
Magistrant belgilangan ta'lim olish natijalariga erisha olmagan taqdirda kreditlar berilmaydi.	
Magistrantlarning bilimni baholash tartibi O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018-yil 9-avgustdagi 19-2018-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimni nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risida"gi Nizom talablari asosida belgilanadi.	
1. Nazoratlarni amalga oshirish tartibi.	
Oraliq nazoratlar o'tilgan mavzular asosida og'zaki va yozma shaklda o'tkaziladi.	
1-oraliq nazorat o'tilgan mavzular asosida og'zaki shaklda o'tkaziladi. 80 daqiqa davomida o'tkaziladi, har bir variantda 2 tadan savol beriladi. Har bir savolga 2,5 ball, jami 5 ball qo'yiladi. Magistrant bitta variantni tanlab, 5 daqiqa davomida tayyorlanadi va savollarga javob beradi.	
Namuna:	
70111401 – O'zbek tili va adabiyoti mutaxassisligi I kurs magistrantlari uchun "O'quv dasturlarini yaratish metodikasi" fanidan 1-ORALIQ NAZORAT SAVOLLARI	
1-variant	
1. Ta'lim dasturi kim tomonidan tasdiqlanadi?	
2. Namunaviy o'quv dasturi va ishchi o'quv dasturining farqi nimalardan iborat?	
2-oraliq nazorat o'tilgan mavzulardan birini tanlab, o'sha mavzu bo'yicha yozma shaklda tayyorlangan taqdimot asosida o'tkaziladi. Magistrant tayyorlangan taqdimotini 7-10 daqiqa davomida himoya qilib beradi.	
Taqdimotni baholashda quyidagilar hisobga olinadi:	
1. Tanlangan mavzuning to'liq yoritilganligi – 2 ball.	
2. Fikrlarning misollar bilan dalillanganligi – 1 ball.	
3. Taqdimot dizayni – 1 ball.	
4. Magistrantning notiqiligi – 1 ball.	
Yakuniy nazorat semestr davomida o'tilgan mavzular bo'yicha og'zaki	

shaklda o'tkaziladi. 80 daqiqa davomida o'tkaziladi, har bir variantda 2 tadan savol beriladi. Har bir savolga 2,5 ball, jami 5 ball qo'yiladi. Magistrant bitita variantni tanlab, 5 daqiqa davomida tayyorlanadi va savollarga javob beradi.

Namuna:

70111401 – O'zbek tili va adabiyoti mutaxassisligi I kurs magistrantlari uchun "O'quv dasturlarini yaratish metodikasi" fanidan YAKUNIY NAZORAT SAVOLLARI

1-variant

1. O'quv dasturlarining ta'lim mazmuni rivojida o'rni va ahamiyati qanday?

2. Umumiy o'rta ta'limning o'quv dasturini ishlab chiqish bosqichlari haqida ma'lumot bering.

Magistrantlarning bilimini baholash mezonlari:

5 (a'lo) baho – magistrant mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, og'zaki va yozma shaklda ifodalay oladi, fan bo'yicha tasavvurga ega;

4 (yaxshi) baho – magistrant mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, og'zaki va yozma shaklda ifodalay oladi, fan bo'yicha tasavvurga ega;

3 (qoniqarli) baho – magistrant olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, og'zaki va yozma shaklda ifodalay oladi, fan bo'yicha tasavvurga ega;

2 (qoniqarsiz) baho – magistrant fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning mohiyatini tushunmaydi, fan bo'yicha tasavvurga ega emas.

Fan mazmuni		Soat
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M) (2-semestr)		30
M1	Ta'lim mazmuni. O'quv jarayonida qo'llanadigan hujjatlar: DTS, MT	2
M2	O'quv jarayonida qo'llanadigan hujjatlar: O'R, O'D	2
M3	O'quv dasturlarining ta'lim mazmuni rivojida o'rni va ahamiyati	2
M4	Milliy va xorij o'quv dasturlarining qiyosiy tahlili	2
M5	O'quv dasturlarini yaratish metodikasiga oid tadqiqotlarning xalqaro standartlari	2
M6	O'quv dasturlariga xos shakllar (Curriculum Models)	2
M7	Til va adabiyot ta'limiga oid o'quv dasturlarini yaratishning umumiy jihatlari	2
M8	Til va adabiyot ta'limiga oid o'quv dasturlarini yaratishning o'ziga xos xususiyatlari	2
M9	O'rganuvchi bilan kelishilgan o'quv dasturlari	2
M10	Maktab darsliklari va o'quv dasturlari mutanosibligi	2
M11	Oliy ta'lim o'quv dasturlari va o'quv adabiyotlari mutanosibligi	2

M12	O'quv dasturlarining egiluvchanlik (flexible) xususiyatining ta'lim sifatidagi o'rni va ahamiyati. O'quv dasturlarini yaratishda akademik erkinlik (Academic freedom)ning o'rni	2
M13	"O'quvchi faol" (student centered) yondashuviga asoslangan o'quv dasturi	2
M14	O'quv dasturlari namunalari yaratish va ularga texnik ishlov berish	2
M15	O'quv dasturlarini takomillashtirish istiqbollari	2
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A) (2-semestr)		60
A1	O'quv jarayonida qo'llanadigan hujjatlar. DTS.	2
A2	O'quv jarayonida qo'llanadigan hujjatlar. MT.	2
A3	O'quv dasturlarini yaratishda asos bo'ladigan hujjatlar. O'R.	2
A4	O'quv dasturlarini yaratishda asos bo'ladigan hujjatlar. O'D.	2
A5	O'quv dasturlarining ta'lim mazmuni rivojida o'rni va ahamiyati (o'rta ta'lim misolida).	2
A6	O'quv dasturlarining ta'lim mazmuni rivojida o'rni va ahamiyati (oliy ta'lim misolida).	2
A7	Milliy va xorij o'rta ta'lim o'quv dasturlarining qiyosiy tahlili.	2
A8	Milliy va xorij o'quv dasturlarining qiyosiy tahlili.	2
A9	O'quv dasturlarini yaratish metodikasiga oid tadqiqotlarning xalqaro standartlari.	2
A10	TOP-300 ga kiruvchi xorijiy oliy ta'lim tashkilotlari dasturlari tahlili.	2
A11	O'quv dasturlarining tur va shakllari. Milliy va xorij o'quv dasturlari misolida.	2
A12	O'quv dasturlariga xos shakllar (Curriculum Models).	2
A13	O'quv dasturlari yaratish bosqichlari va strategiyalari (o'rta ta'lim misolida)	2
A14	Til va adabiyot ta'limiga oid o'quv dasturlarini yaratishning umumiy jihatlari.	2
A15	Til va adabiyot ta'limiga oid o'quv dasturlarini yaratishning o'ziga xos xususiyatlari.	2
A16	Til va adabiyot ta'limiga oid o'quv dasturlarining qiyosiy tahlili.	2
A17	O'rganuvchi bilan kelishilgan o'quv dasturlari.	2
A18	O'quv dasturlari milliy va madaniy asoslarining amaliy jarayondagi in'ikosi (o'rta ta'lim misolida).	2
A19	Maktab darsliklari va o'quv dasturlari mutanosibligi.	2
A20	Maktab darsliklarining o'quv dasturlariga muvofiqligi jihatidan tahlili.	2
A21	O'quv adabiyotlari va o'quv dasturlari mutanosibligi (oliy ta'lim dasturlari misolida).	2
A22	Oliy ta'limdagi o'quv dasturlari va o'quv adabiyotlarining o'zaro mutanosibligi tahlili.	2
A23	O'quv dasturlarining egiluvchanlik xususiyati va o'zgartirish kiritish bosqichlari.	2
A24	O'quv dasturlarini yaratishda akademik erkinlik (Academic freedom)ning o'rni.	2

A25	"O'quvchi faol" (student centered) yondashuviga asoslangan o'quv dasturi (o'rta ta'lim dasturlari misolida).	2
A26	"O'quvchi faol" (student centered) yondashuviga asoslangan o'quv dasturi (oliy ta'lim dasturlari misolida).	2
A27	O'quv dasturlari tituli ustida ishlash, maqsad va vazifalarini belgilash, fanga doir bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalarni ishlab chiqish (oliy ta'limdagi fanlar misolida).	2
A28	O'quv dasturlarining baholash qismini ishlab chiqish.	2
A29	O'quv dasturlari mazmuni ustida ishlash (mavzularni shakllantirish).	2
A30	O'quv dasturlarini takomillashtirish istiqbollari. O'quv dasturlariga texnik ishlov berish.	2

Mustaqil ta'lim (MT) (2-semestr)			Soat
T/r	Mustaqil ta'lim mavzulari	Mustaqil ta'limni tashkil etish shakllari va turlari	90
1	Ma'ruza, amaliy mashg'ulotlari mavzulari	Ma'ruza, amaliy mashg'ulotlariga tayyorgarlik ko'rish va topshiriqlarni bajarish	20
2	1. O'quv dasturlarining ta'lim mazmuni rivojidadagi o'rni va ahamiyati. 2. O'quv dasturlarini yaratish strategiyalari 3. Milliy va xorij o'quv dasturlarining qiyosiy tahlili. 4. O'quv dasturlarini yaratish metodikasiga oid tadqiqotlarning xalqaro standartlari. 5. Til va adabiyot ta'limiga oid o'quv dasturlarini yaratishning umumiy va xususiy jihatlari.	Taqdimot	50
3	Muayyan fan bo'yicha o'quv dasturi namunasini yaratish	O'quv dasturini ishlab chiqish	20

Asosiy adabiyot

1	Содержание и структура образовательных программ ОУ, рабочих программ педагогов. Методическое пособие/ Е.В. Губанова. – Саратов: ГОУ ДПО «СарИПКиПРО», 2008. – 88 с.
2	Geraldin O'Neill. Curriculum Design in Higher Education: Theory to Practice. University College Dublin, 2015.

Qo'shimcha adabiyotlar

1	Michael Spector. Foundations of Educational Technology: Integrative Approaches and Interdisciplinary Perspectives. 2 nd ed. London: Routledge, 2016.
2	Methodology in language teaching an anthology of current practice. Jack C Richards and Willy A. Renandya (Eds). Cambridge University Press. 2003.
3	Armstrong, T. (1994). Multiple intelligences in the classroom. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
4	Gillian Lazar. Literature and Language Teaching. A Guide for Teachers and Trainers. Cambridge: Cambridge University Press, 1993.
5	I.S.P Nation, John Macalister. Language curriculum design. Taylor & Francis. 2010.
Axborot manbalari	
1	400-con 16.10.2000. O'rta maxsus, kasb-hunar ta'limining davlat ta'lim standartlarini tasdiqlash to'g'risida
2	ПАВЛОВ А.К. "ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ПРОГРАММА, ЕЁ ВИДЫ. ТРЕБОВАНИЯ К СОВРЕМЕННОЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ПРОГРАММЕ". (НАУЧНАЯ СТАТЬЯ).
3	«Методы и стратегии разработки образовательных программ: современные подходы и тенденции», Инна Баринаева читать онлайн фрагмент бесплатно без регистрации
4	проектирование программ педагогов.pdf - Яндекс Документы
5	Всё о образовательных программах: определение, структура, примеры и законодательство
6	Методика разработки учебных курсов и программ
7	проектирование учебной программы Статья: Образовательная социальная сеть
8	Разработка учебных программ.
9	Основные подходы и требования к разработке образовательных программ
10	Curriculum Design: Definition, Purpose and Types
11	KASBIY STANDARTLAR ASOSIDA KOMPETENSIYAVIY YONDASHUVNI TA'LIM DASTURIDA AKS ETISHI Международный журнал теории новейших научных исследований

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Muallif:	Yekaterina Shirinova, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
E-mail:	moxi5690@mail.ru yekaterinashirinova@navoiy-uni.uz
Tashkilot:	Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti, O'zbek tili va uni o'qitish metodikasi kafedrası

M.Shodmonova – Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti O‘zbek tili va uni o‘qitish metodikasi kafedrasi dotsenti, PhD; I.Ishonxanova – O‘zbek adabiyoti va uni o‘qitish metodikasi kafedrasi dotsenti v.b., p.f.b.f.d (PhD).	Taqrizchilar:
---	----------------------

Mazkur sillabus universitet o‘quv-uslubiy kengashining 2025-yil 08 -
dagi 1 -sonli yig‘ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

O‘quv-uslubiy boshqarma boshlig‘i

Kafedra mudiri

Tuzuvchi

ARM direktori

V.Nazarov

S.Muhamedova

V.Shirinova

Z.Jumayeva